

ARXIU BIBLIOGRÀFIC EXCURSIONISTA
DE LA
UNIÓ EXCURSIONISTA DE CATALUNYA
BARCELONA

TRES ESCOLES D'ESCALADA

SANT LLORENÇ DEL MUNT
EL SOT DEL BAC
ELS MOLLONS

Jaume Ramon i Morros

RAFAEL DALMAU, Editor - Bonavista, 26 - BARCELONA

ARXIU BIBLIOGRÀFIC EXCURSIONISTA
DE LA
UNIÓ EXCURSIONISTA DE CATALUNYA
BARCELONA

TRES ESCOLES D'ESCALADA

SANT LLORENÇ DEL MUNT
EL SOT DEL BAC
ELS MOLLONS

Jaume Ramon i Morros

RAFAEL DALMAU, Editor - Bonavista, 26 - BARCELONA

© Jaume Ramon i Morros
1971
Rafael Dalmau, Editor
Barcelona

Dipòsit Legal, B.-8732-1971

Impremta Aleu, Villarroel, 32 - Barcelona-11

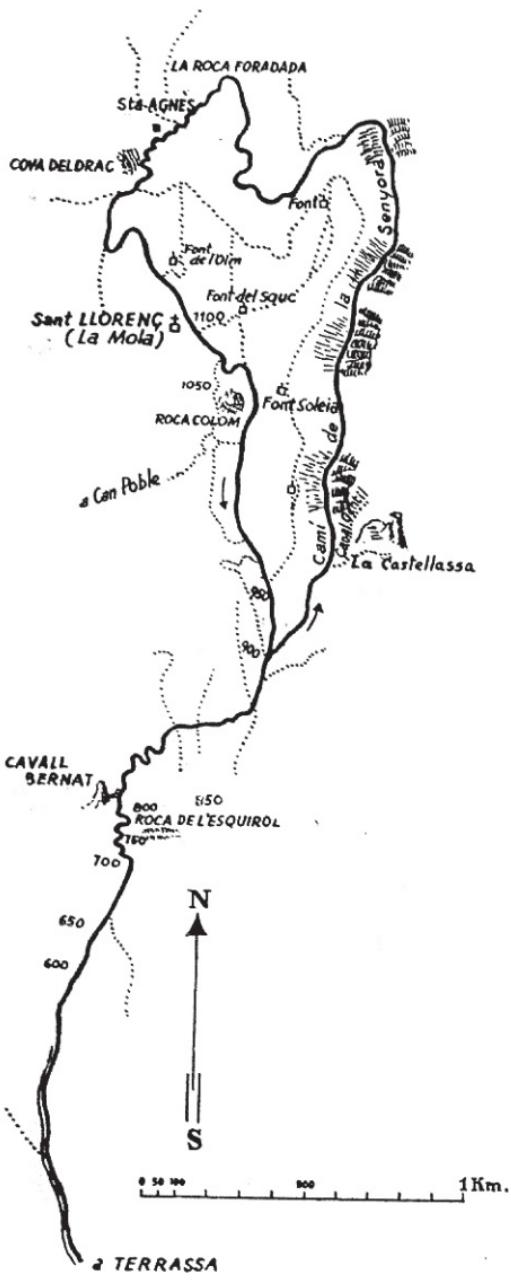
En presentar aquest recull de vies d'escalada pels llocs que serveixen d'escola als nostres novells grimpaires, la Unió Excursionista de Catalunya té el mateix propòsit que quan va editar «L'ús de la corda» (1935); ço és, fomentar entre el jovent una de les facetes esportives de l'excursionisme, com és l'escalada.

Qui esperi trobar en aquest volum la «clau» per ésser un bon grimpaire potser quedarà defraudat, car no ha estat aquest el motiu que ha mogut la nostra ploma.

Només hem procurat d'agrupar en un sol opuscle una colla de notícies i de coneixements pràctics d'aquelles vies d'escalada, que podríem anomenar d'escola pels qui començen, i de recordança pels ja iniciats, la majoria de les quals ja han estat publicades, però disperses, en una munió de butlletins de les Entitats Excursionistes.

L'autor

SANT LLORENÇ DEL MUNT

La muntanya de Sant Llorenç del Munt, que ha estat sempre un dels més grans atractius de l'excursionista (1), va ésser junt amb Montserrat (2), l'escola on passà les beceroles l'escalada acrobàtica l'excursionista català.

La configuració especial dels conglomerats de Sant Llorenç ha permès que l'erosió continuada anés modelant uns monòlits o agulles de formes caprichoses, a les quals el poble ha posat noms llegendaris: la Cova del Drac, el Cavall Bernat, el Turó de les Nou Cabres, etcètera.

Els conglomerats pinyolencs d'aquests monòlits no permeten de col-locar-hi «ferros» amb la seguretat dels de Montserrat. El ciment que els lliga, molt més tou, ha motivat que el grimpaire acrobàtic hi trobés més preses per mans i peus que no pas a les formes tubulars montserratines.

Passaren dotze anys d'ençà que en Ramon Soler i Lluch, de l'Associació Excursionista «Avant» (U. E. C. - Barcelona), va vèncer el Cavall Bernat de Sant Llorenç, fins que els membres del C. E. de Terrassa (1923) assoliren el cim de la Cova del Drac per mitjà d'una corda travessada.

Ara, amb els coneixements i mitjans tècnics de l'escalada artificial s'han obert nombroses vies en tots els monòlits i cingleres de la muntanya.

(1) Els Primers Excursionistes de J. Iglesias, pàgines 45 a 51. Volum XI de la col·lecció de l'A. B. E.

(2) Les escalades a Montserrat seran recollides en un volum a càrrec d'Albert Pàmies i Barberà i de Jaume Ramon i Morros.

Bibliografia: «Guia monogràfica de St. Llorenç del Munt», C. E. de Terrassa, 1935. «Llibre de St. Llorenç del Munt», de F. Vila i Plana, 1965.

EL CAVALL BERNAT

Demanem als llegidors, que facin l'esforç de situar-se a l'any 1911 per a comprendre l'heroicitat dels nostres precursors que, sense altres mitjans que una corda de pou, i cap dels coneixements de les tècniques actuals (no endevades han passat cincuenta-nou anys) efectuaren la primera escalada al Cavall Bernat de Sant Llorenç.

Abans, però, permeteu-me de reivindicar per als nostres avis de l'Associació Excursionista «Avant» (U. E. C. - Barcelona) la glòria de tal gesta, car no es va fer cap primera a Sant Llorenç fins l'any 1923.

I si no ho diuen els autors del capítol dedicat a l'escalada, en el «Llibre de Sant Llorenç», darrerament publicat, és perquè es pensen que l'«Avant» ja és mort i enterrat.

Perquè no podien pas ignorar-ho, tota vegada que en la bibliografia esmenten la «Guia monogràfica de Sant Llorenç del Munt» editada pel Centre Excursionista de Terrassa a l'any 1935.

Cal tenir molt present que els socis de l'Avant, del Pàtria, de l'Isard, del S.E.P.I. i del Montseny, són els socis de la Delegació de Barcelona de la Unió Excursionista de Catalunya, i per tant tenen el deure d'explicar tal com va ésser projectada i realitzada l'escalada.

«Era el mes de maig de l'any 1911, que va ésser presentada a la Junta Directiva la proposició d'intentar l'escalament i exploració del Cavall Bernat amb caràcter oficial, oferint-se per a efectuar-ho els companys Cot i Soler. Tot seguit se varen fer esment de les dificultats que creiem oferia, per els perills qu'aquesta gesta portava aparellada en-

care que s'els hi agraria els concurs qu'oferien en benefici de la nostre Associació; però varen fer l'explicació de la manera de portar-ho a terme amb forma tant clara i senzilla, que considerant-ho com un fet, no vàrem tindre reparo en acceptar-ho i prestar-hi tot el nostre concurs.

»A tal efecte escriguérem al Centre Excursionista de Terrassa donant compte d'aital acort i nos vegérem honrats amb la seva cooperació representada d'una manera dignísima per els socis d'aquella Entitat, senyors Segués i Armengol.

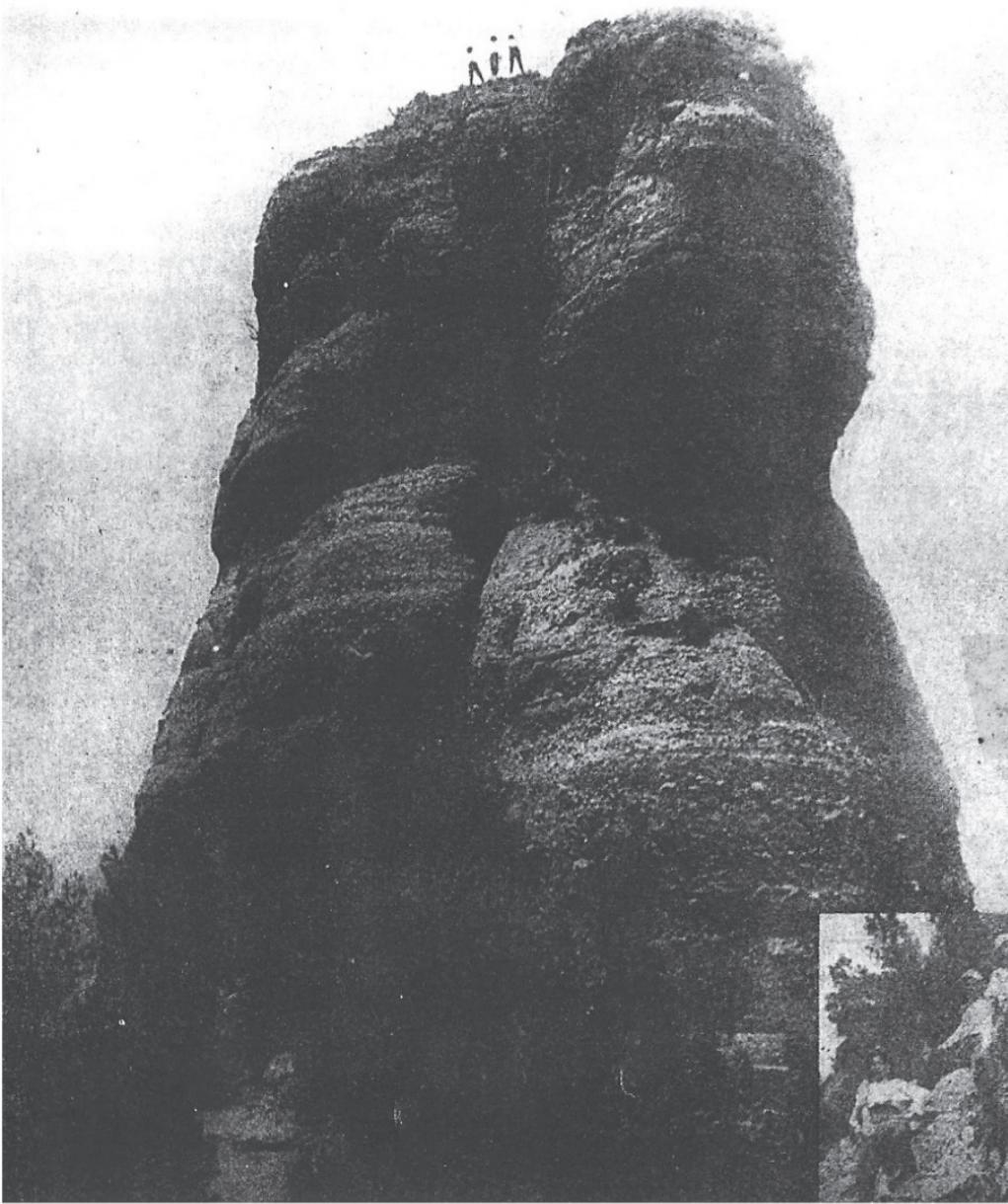
»En Segués (C. E. Terrassa), En Soler i en Cot (A. E. Avant), els heroes d'aquella gesta, compliren llurs paraules i dominaren aquell turó, inaccesible, amb gran aplaudiment dels que els hi feren costat...»

(Butlletí de l'«Avant», juny 1915)

Acompanyem una reproducció de l'Acta de l'Associació Excursionista «Avant» (6-VII-1911), en la qual es veu ben clar que el primer en assolir el cim fou en Ramon Soler i Lluch, soci de l'entitat, i que els terrassencs hi eren convidats, ja que fins i tot els pagaren les despeses de desplaçament de la caixa de l'«Avant».

Amb motiu del cinquanta-cinqué aniversari d'aquest fet, ja es va publicar tot l'anteriorment escrit en el butlletí de la U. E. C. «Senderos».

El nostre goig fou molt gran en rebre la visita del consoci de la Unió Excursionista de Catalunya, En Ramon Soler i Lluch, el primer escalador del Cavall Bernat, el qual als seus 82 anys, va tenir

l'agradable sorpresa de veure publicada la proesa que va realitzar cinquanta-cinc anys enrera.

Ens va fer ofrena d'una còpia d'aquella fotografia que la Junta Directiva de l'*«Avant»* va acordar d'ampliar, la qual publiquem; i ens contà com s'efectuà l'ascensió.

«El primer en pujar-hi fou En Ramon Soler, per la via normal, però en lloc de remuntar el bloc encastat que hi ha al mig de la canal el va passar pel forat o espai que queda entre el fons de la canal i el bloc, val a dir que En Ramon Soler sempre ha estat molt prim.

»Un cop a dalt, va llençar un cordill per hissar la corda, per la qual va pujar En Segués del Terrassa. En Cot en ésser a mitja alçada, va intentar d'assolir el cim pel costat nord, i ho va aconseguir, gràcies a la corda que els de dalt li llençaren.

»N'Armengol, l'altre terrassenc, no va passar del lloc on el podeu veure en la fotografia que reproduïm.

»En Segués i En Cot efectuaren el descens per mitjà de la corda, i En Soler va desgrimpitar pel mateix camí de pujada.»

Ens ha plagut moltíssim de poder refer aquesta ascensió, d'acord amb les explicacions del primer excursionista-escalador de Sant Llorenç del Munt.

a la Lluita de Barcelona a sis de juliol del mil noucent vint i dos, a les dues del vespre baix la presidència del senyor Pi yol i l'assistència dels senyors Riera Carranca Soler, Fradera Bastany y Bernat s'obre la sessió de la Junta Directiva de l'Associació Jocuntat excursionista Avant

S'aprova l'acta anterior

Se passa a l'aprovació de lo següent:

Les propostes dels socis Enric Moranchó, Eugeni Riera y N. Oliveras

Abonar a R. soler i Lluch una pesseta pel llibre "Guia de Montserrat"

Abonar pessetas tres del fons social en els que pagaren el viaje de dos excursionistes de Terrassa en nostre excursió a San Llorenç

Conceder un vot de gràcies a m' en Ramon Soler i Lluch per haver sigut el primer

en verificar l'anunci i dalt el
cim del Carrall Bernat; lo ma-
tein tambi a n'tn Anton Cot
per haber tambi verificat l'anun-
cio y haber proposat y cooperat
al exit de dita excursio; com
tambi al senyor seguis del Centre
excursionista de Tarrasa que tambi
estima i diu que

Per una copia
de la fotografia en la que hi ha
el retrat dels tres intituts avans
dits, la qual s'hi stampara una
dedicatoria y quedaria en poder
de l'Institucio per memoria de la
matura y gloria dels qui se van
donar bon mon. Quedari comissionats
per les gestions de dita ampliacio
els senyors Pujol i bot

To haventhi mes
assumptes para tractar lo senyor
President dixeua la reso a les
dotze de la nit de tot lo qual
dono i l'ufraquist

B. B.
President Act. Secretari
Parcels 2000. Bernalfranqui

F. F.

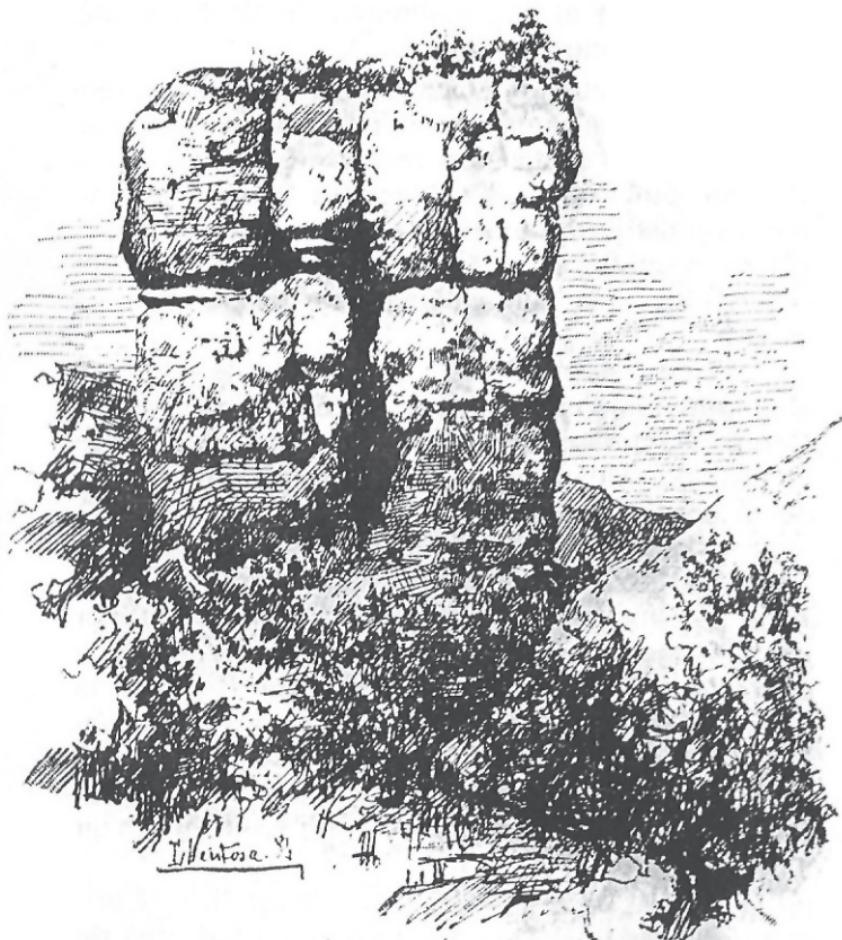

ASCENSIÓ:

Des del camí es puja pel costat nord d'un grony, fins a una plataforma que hi ha cap a la meitat del monòlit. Aleshores hom va a l'esquerra, fins a trobar la canal. Un cop remuntat un bloc que hi ha encaixat al bell mig, es puja fàcilment al cim.

LA COVA O MORRAL DEL DRAC

Dibuix de D. Ll. Ventosa d'una fotografia del Sr. Mariezcarena,
publicat en el volum II de les Memòries de l'Associació
Catalanista d'Excursions Científiques. Barcelona, 1878

Il ventore

Aquest fou el segon monòlit de Sant Llorenç, petjat pels excursionistes.

En el transcurs de l'obra, solament ressenyarem les primeres ascensions efectuades per excursionistes, de les quals hem trobat referències escrites; no fem cas de les llegendes d'aquell pastor, que va pujar-hi tot buscant la cabra perduda, ja que d'això fa molts anys... Històries gairebé sempre recordades pels qui no pogueren assolir primers el cim.

L'11 de febrer del 1923, va efectuar la «Primera absoluta», En Josep Tintorer, intrèpit grimpaire del Centre Excursionista de Terrassa, ajudat per onze companys, mitjançant aquella tècnica tan senzilla de la corda passada per sobre el turó. (C. E. C. -març- 1923.)

El mateix any, els socis de la Secció Excursionista de la «Joventut Terrassenca», el van escalar per «Primera vegada», pel costat delevant o de Santa Agnès, bo i emprant un tronc per remuntar la bauma. Avui, que fem servir «pitonisses» d'expansió, i col·loquem taccs de fusta per les parets, no podem regatejar el mèrit a uns grimpaires, que feien servir un objecte tan primitiu, com' ho és un tronc d'arbre.

El dia 10 de juliol del 1927, es va realitzar la primera escalada «Neta», encara que, en comptes de tronc d'arbre, van fer servir les espalles d'un company de cordada. (Vegeu «Arxiu» del C. E. de Terrassa -n.º 55- 1928.)

Ara, aquesta dificultat màxima, s'ha fet molt més senzilla amb l'ajuda d'un clau.

ASCENSIÓ: Iniciem l'escalada pel forat de la Cova, a fi de situar-nos al costat de Santa Agnès.

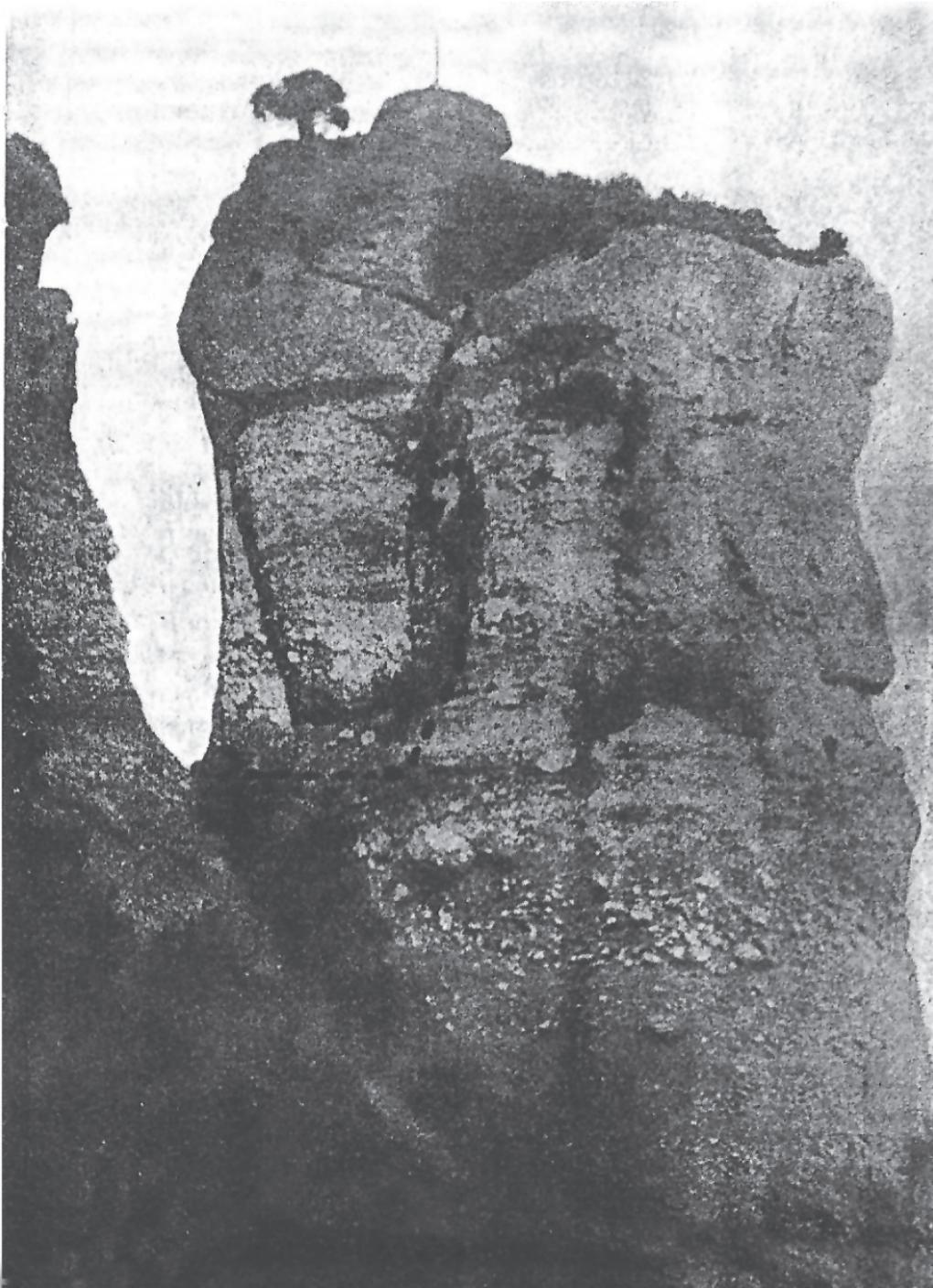
Davallem uns tres metres, i trenquem cap a la dreta per un relleix, cinc o sis metres més, fins a trobar una canal que ratlla la paret de dalt a baix.

Per la canal, pugem uns sis metres, fins on hi ha una petita alzina, i vuit més per assolir la bauma. La qual superem per mitjà d'un pas d'espatlles cap a l'esquerra i amb l'ajuda d'un clau. A partir d'aquí, la grimpada és relativament fàcil.

Recomanem per davallar en «rappel» el mateix costat Est, car pel vesant del camí, ens caldrien 50 metres de corda.

LA ROCA DE L'ESQUIROL

Fotografia de M. Closa, publicada en el butlletí «ARXIU»
del Centre Excursionista de Terrassa, Novembre-
Desembre de 1931

Situada al primer graó de la cinglera de mig-jorn, i a llevant del Cavall Bernat, aquest monòlit, passa gairebé desapercebut fins que hom és troba prop de la paret, tan curta és la distància que el separa del cingle.

No hem pogut documentar la data de la primera ascenció, fou a l'any 1926, sense cap més aclariment.

Potser el més interessant d'aquesta escalada, sigui el descens en «rappel» pel vessant que mira a la carretera de Terrassa. Té 43 metres; 39 dels quals són en bauma absoluta.

Els primers a realitzar aquest descens tan espectacular, foren els socis del Centre Excursionista de Catalunya, A. Cuyàs, J. Davins, H. Homedes i J. Toldrà, el dia 1 de setembre de l'any 1935.

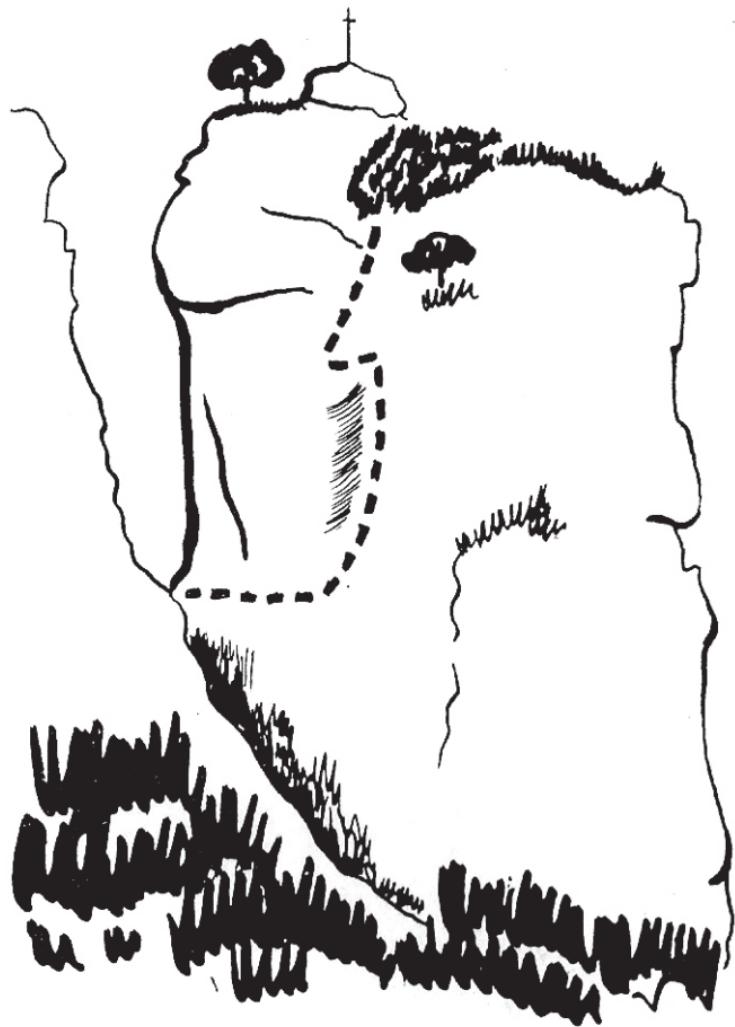
ASCENSIÓ:

Arribats al collet, que la separa del cingle, planegem per un relleix a la dreta, i anem a trobar una canal vertical coberta de vegetació; la pugem pel fons fins que arribem a la plataforma que hi ha al capdamunt, aleshores ens cal flanquejar a l'esquerra fins a una saviña, i llavors remuntarem amb força dificultat, fins que aconseguim una alzina que hi ha al damunt.

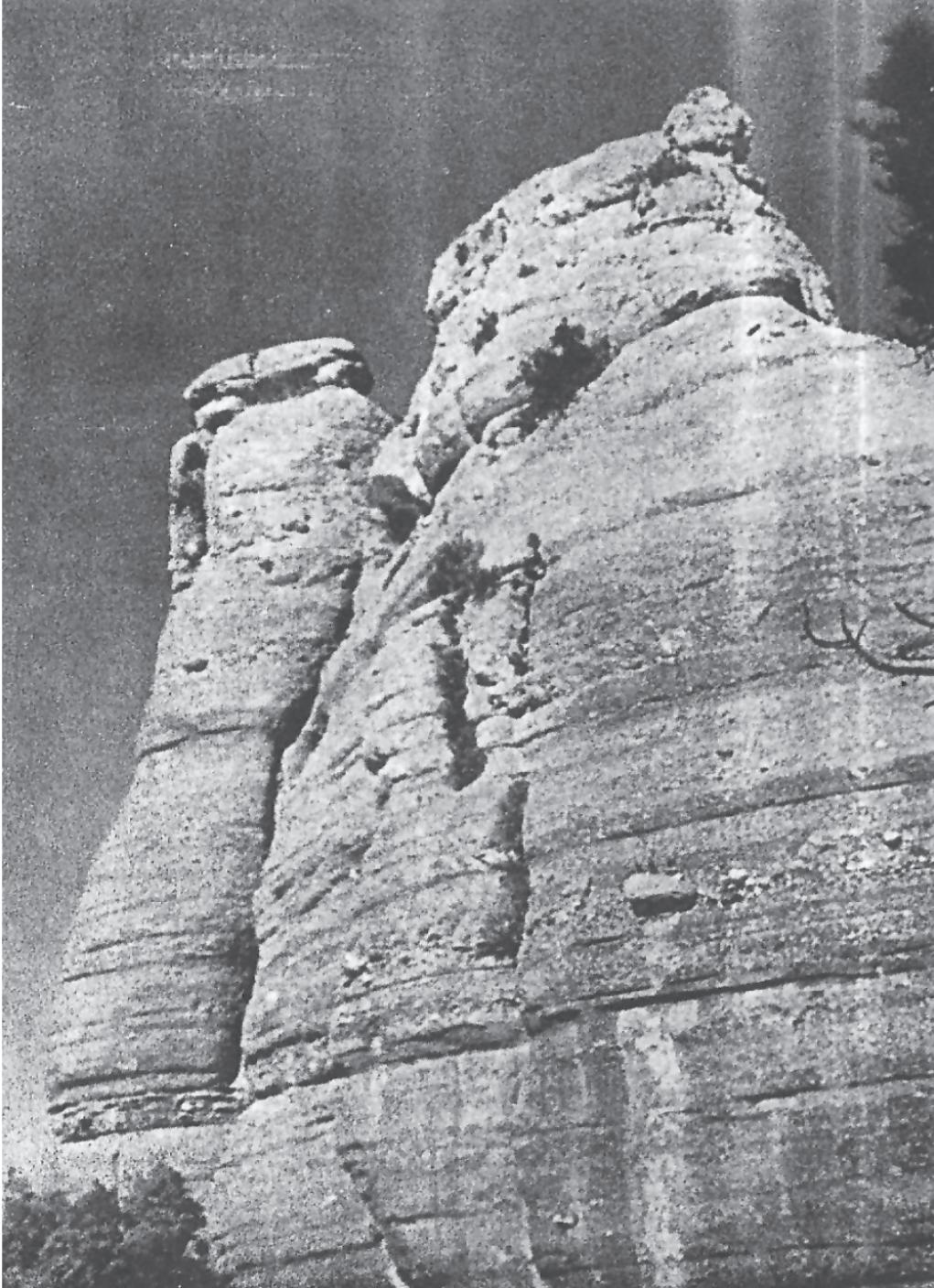
Arribats al darrer replà, ja podem considerar finida la grimpada.

Pel descens, podem aprofitar el tronc de l'alzina, o bé fer-ho pel vessant baumat, sempre que disposem del material necessari.

Bibliografia: «Arxiu» del C. E. de Terrassa, n.º 74, pàg. 191.

LES CASTELLASSES DE CAN TORRES

Segons la Guia Monogràfica de Sant Llorenç del Munt, va ésser escalat per primera vegada el 16 de setembre de l'any 1923. No hem pogut trobar cap referència d'aquesta ascensió en els butlletins consultats, i per tant no podem saber-ne les incidències.

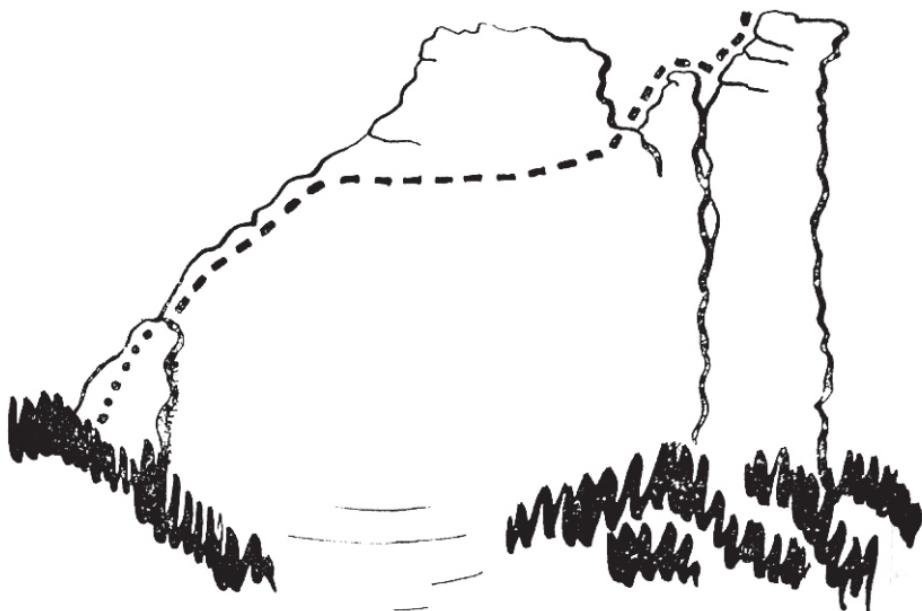
L'ascensió a la roca que té un aspecte imponent d'animal fabulós, és relativament fàcil; el pas més espectacular és un collet, on cal baixar abans d'assolir l'últim turó, el qual, tot i el buit impressionant que l'envolta, s'aconsegueix amb molt bones preses.

El 27 d'abril del 1930, els socis del C. E. de Terrassa efectuaren una «davallada emocionant» pel costat S. E. del turó. Van ascendir-hi per la via normal; i, un cop dalt el cim, hi lligaren una escala de corda de 40 metres, a la qual, com que no arribava a terra, va caldre afegir-hi una corda de 10 metres i subjectar-la a un pi.

«El vent bufava tan fort que feia brandar l'escala; però amb una mica de serenitat per a dominar les fortes bufades, la cosa resultava factible. Els companys esperaven amb ànsia el torn per poder fruir les emocions d'aquella descensió.

»Mirant de dalt a baix, feia certa basarda; però un cop petjat el primer graó ja estava passada, i a mida que anaven baixant, més intensa éra la sensació de trobar-se penjat en l'immens buit. A mig camí alguns s'aturaven per a contemplar el meravellos espectacle que oferien a baix els arbres, fuetejats pel vent; les muntanyes, al volt; i el cel al damunt, amb algun ocell, que passava xisclant com rient-se de la nostra gesta.»

Bibliografia: «Arxiu» del C. E. de Terrassa, n.º 65 - 1930.

ASCENSIÓ:

Un cop situats al gran replà, que uneix Les Castellasses amb la serra, pugem per una esquerda fins a trobar un forat, i el travesssem per tal d'assolir la carena.

La inclinació de la roca permet de pujar-la fàcilment fins al darrer relleix, per mitjà del qual voltarem el primer turó per la dreta, i anirem a trobar el turonet que enllaça els dos cims principals. Cal baixar la bretxa i remuntar per una paret, amb po-

ques preses però bones. Aquest pas, tal com ja hem dit, esdevé més impressionant pel buit que l'envolta. Un cop passar aquest tros, serà ben senzill de remuntar els blocs que formen el cim.

El descens se sol fer pel mateix lloc, mitjançant tres «rappels».

CAVALL BERNAT DE LA VALL

Fotografia de Jaume Tiana publicada en la revista «La Muntanya» del Centre Excursionista del Vallès. Hivern 1934-35

El petjaren per primera vegada els socis del C. E. de Terrassa el dia 13 de gener del 1924, mitjançant una corda traspassada per seu cim.

Poc temps després («Arxiu» del C. E. de Terrassa, n.º 33 - 1925) trobem la descripció d'una escalada. Potser és la mateixa, en la qual «posaren en joc l'enginy i la tècnica», sense detallar res més, només diuen que: «Els preparatius per guanyar els sis primers metres se'n empòrtaren més de quatre hores.»

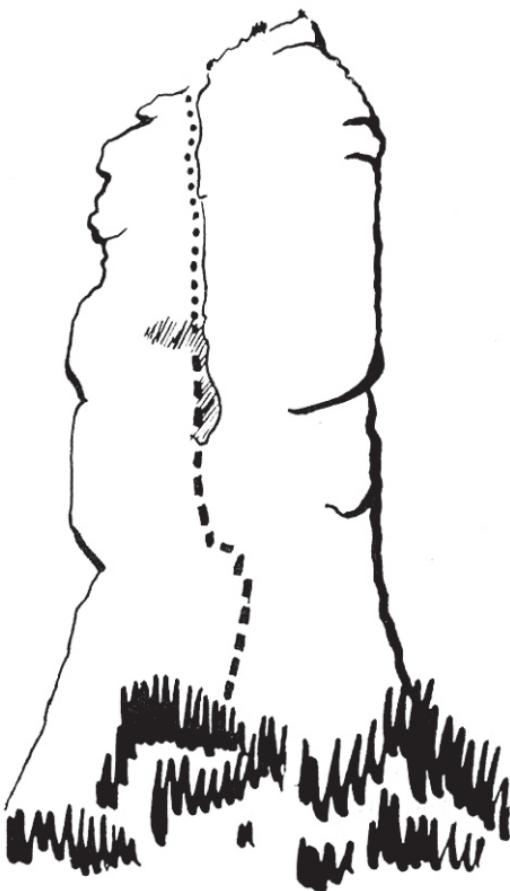
Però aquestes ascensions, no les devien considerar com a primeres, quan en el butlletí «La Muntanya» del C. E. del Vallès, hi trobem la «Primera» al Cavall Bernat de la Vall; consignada com a tal en el capítol dedicat a l'escalada del «Llibre de Sant Llorenç» publicat darrerament.

La primera l'efectuaren el dia 4 de juny de l'any 1934 els socis del Centre Excursionista del Vallès: J. Tiana, J. Romeu, A. Casas i J. Sabater.

ASCENSIÓ:

Heus ací tal com l'explica En Jaume Tiana:

«Quatre de juny del 1934. A dos quarts de deu del matí ens situem en una petita plataforma sota mateix dels vint metres de paret llisa i vertical, que ens separen del cim; fora d'aquesta plataforma, per tot el voltant les profunditats oscilen entre cinquanta i vuitanta metres. Amb espardenyes, uns quants pitons, mosquetons i el martellet, penjats a la cintura, inicio el primer atac que resta encallat per una bauma a pocs metres de la plataforma; en una fonda fissura (horitzontal), hi clavo el primer

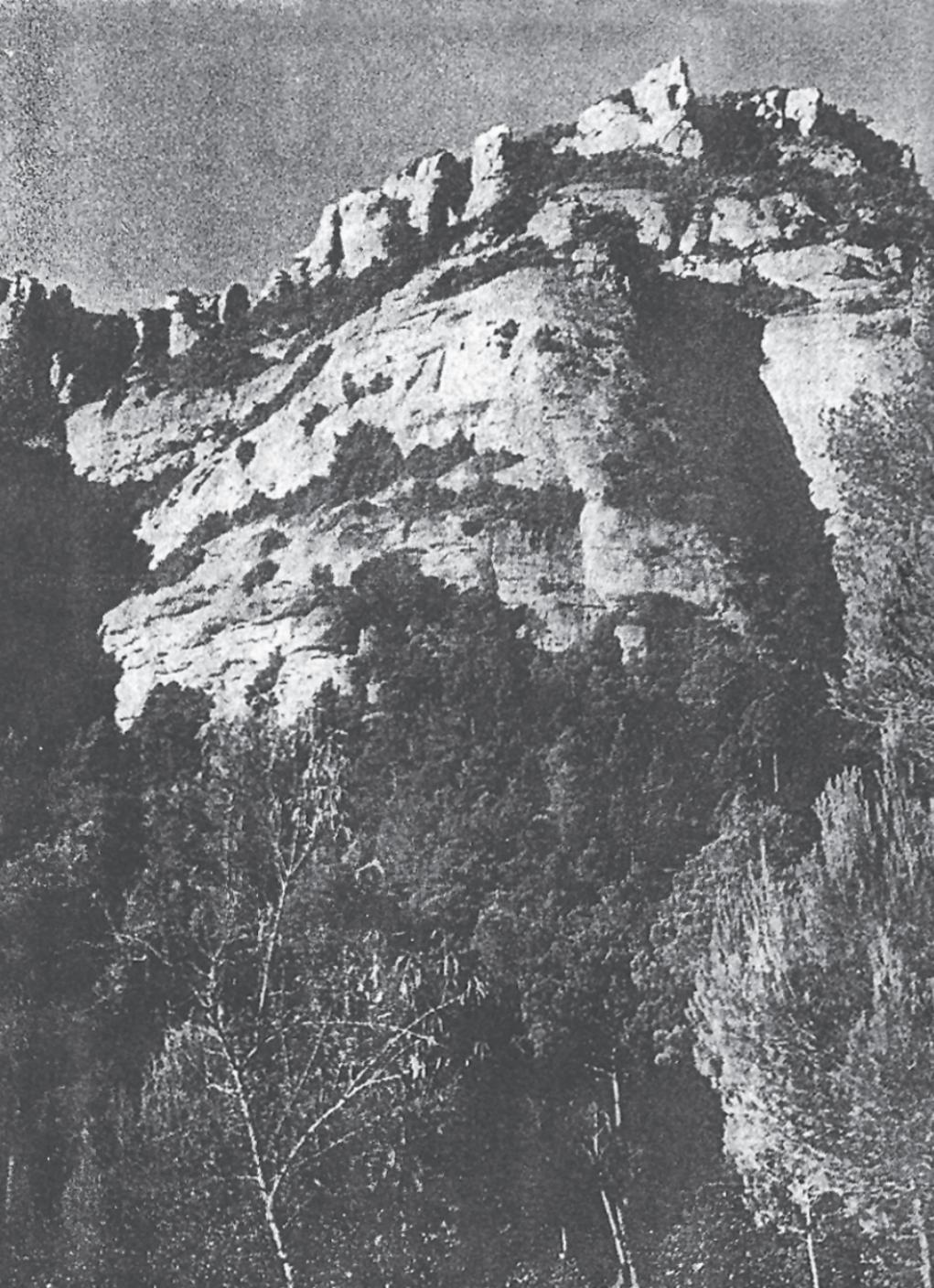
pitó i un metre més amunt, en una altre fissura (vertical), un segon, per on passo la corda. La meva seguretat és ja gairebé garantida. Diversos intents; alguns d'aquests ajudat per En Romeu, per

a clavar un tercer pitó, resulten inútils. Per la insuficiència de preses i la verticalitat de la paret, que llença el cos enfora, el sosteniment no es deu a altre cosa que als dos pitons per on està passada la corda. Cansat, desfaig camí fins a la plataforma, on descanso uns minuts. Aquesta operació l'haig de repetir diverses vegades, puix que el treball, com que és solament de puny, és pesat de debò. Al cinquè atac, deixant-me penjar el cos, completament al buit i fet pressió amb els peus contra la paret, arribo a clavar el tercer pitó en una fissura que, per cert, deixa desconfiar molt de la seva seguretat. De totes maneres cal acceptar-la, puix que no hi ha res millor, i refusar-la fora acceptar el fracàs. Baixo per a descansar altre vegada; de nou efectuem alguns intents junt amb En Romeu, que ara ja resulten filigranes dintre de l'alpinisme acrobàtic. Per fi, davant la impossibilitat d'efectuar altra cosa, En Romeu es lliga al tercer pitó, a força de petites contraccions amb tota la delicadesa i atenció que mereix l'operació i el respecte que imosen els 30 metres de buit que tenim dessota, li pujo dret sobre les espalles... No hi ha res a fer, puix que em trobo tan fatigat, que s'em crispen els nervis del braç i no tinc prou força per a fer la contracció que ha de situar-nos a un replanet des d'on l'escalada es presenta ja més fàcil. Baixo i repetim l'operació a la inversa, ja que com que En Romeu està més reposat, probablement podrà efectuar-la... Moment d'emoció... de sobre les espalles noto desprendre's un peu que després s'apuntala en el meu cap i tot d'una ja estic lliure d'ell. Un crit de

joia; pujo hissant-me uns dos metres, amb la corda, i, posant el peu sobre el tercer pitó, salvo la contracció i m'ajunto amb el company. Els deu metres que queden els guanyem travessant per un forat a la paret nord (pas de sortida delicat) i, per una canal de cinc metres, assolim el cim, després d'un interessant pas de «ramonage» sobre un buit de més de vuitanta metres. Són les dues trenta. Mitja hora més tard, se'ns ajunten els companys Casas i Sabater.

Bibliografía: «La Muntanya» del C. E. del Vallès, hivern 1934-35.

LES FOGAROSES

AGULLA DE LES FOGAROSES

Assolida per primera vegada l'any 1927 pels socis del C. E. de Terrassa, mitjançant el procediment del cordill o corda traspassada pel cim.

L'any 1928, uns socis del mateix Centre l'aconseguiren de forma correcta (com ells deien «Neta»). Notaren que el vessant nord era l'únic que presentava probabilitats d'escalament. Guanyaren els deu metres gairebé verticals, per mitjà d'una fissura, fins a trobar la cornisa circular, la qual seguiren a la dreta a fi de situar-se al vessant de migjorn, on per una petita esquerda es grimpa amb facilitat fins el cim.

Bibliografia: «Arxiu» del C. E. de Terrassa, n.º 57 - 1929.

ASCENSIÓ:

Des del collet hom flanqueja cap a l'esquerra per una gran cornisa fins el peu del cingle, on trobem una grossa savina. Aleshores cal pujar per una fissura; un cop acabat el diedre ens hem de situar damunt la cornisa circular. Flanquearem el bloc, que arriba fins al cim, per tal de situar-nos al vessant de migjorn, des d'on podem remuntar-lo fàcilment.

El descens fins el collet es fa amb un «rappel» de quinze metres.

EL GEGANT DE LES FOGAROSES

Jaume Griera, quan ens explica la primera ascensió ens diu: «en el lloc nomenat Les Fogaroses s'hi troba bellament situat un formós monòlit el qual després d'haver consultat la toponímia de la muntanya, ens atrevirem a batejar-lo amb el nom del Gegant de les Fogaroses».

«Trobant-se aquest turó a uns dotze metres del cingle, un company forçut i bon tirador, va llençar un cordill de cànem traspassant-lo pel cim del monòlit, el que va permetre d'apariar les cordes per les quals un company s'enlairà ràpidament fins assolir victoriós son esquerdat cimal, petjant-lo probablement per primera vegada.»

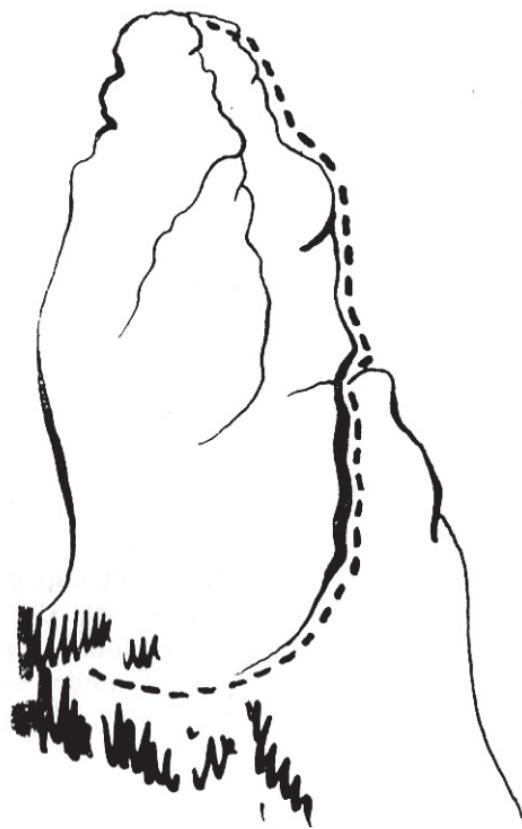
La primera ascensió «absoluta», la realitzaren els membres del Centre Excursionista del Vallès el dia 20 de desembre de 1935, utilitzant tres claus per salvar la part més vertical de l'escalada.

ASCENSIÓ:

Del collet, flankegem cap a la dreta, per una cornisa petita que ens portarà a una canal, dreta, però fàcil d'escalar, la qual condueix a una plataforma molt aèria.

Continuem en vertical mitjançant tracció de corda i amb l'ajuda de tres o quatre claus. Passat un tros delicat d'escalada lliure s'assoleix una cornisa petita; seguim l'ascensió per una fissura fins arribar a una altra plataforma, d'on s'aconsegueix fàcilment el cim.

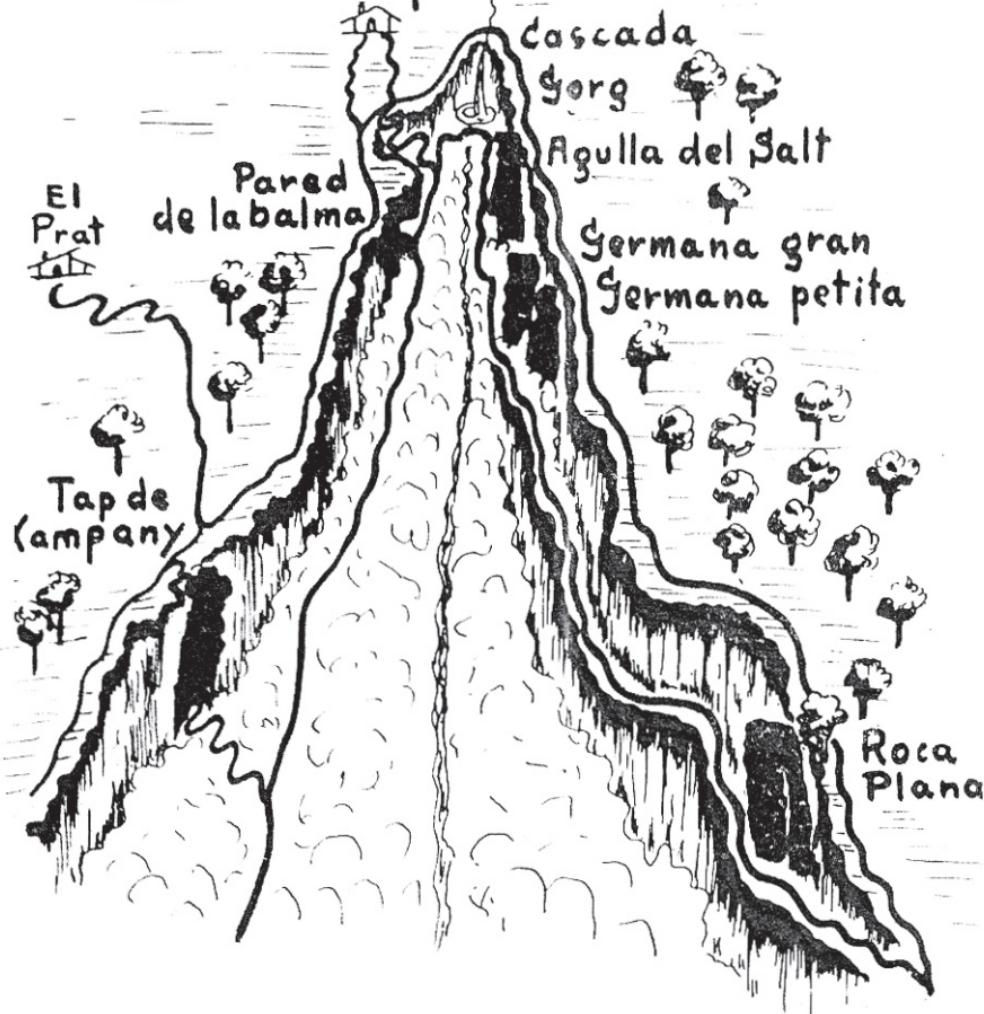
Bibliografia: «Arxiu» del C. E. de Terrassa, n.º 72 - 1931.

EL SOT DEL BAC

La Miquelona

Sota els cingles de Bertí, a la dreta del riu Congost s'obren una colla de sots o de valls petites de feréstega bellesa: Sot del Purgatori, Sot del Bac, Sots Feréstecs, etc.

El Sot del Bac, ha esdevingut el lloc on gairebé tots els grimaires del Barcelonès, Vallès i Maresme han passat les beceroles de l'escalada.

La seva situació, prop del nucli més habitat de la nostre geografia, la bona qualitat i especial configuració de la roca, que permet d'ensenyar i d'aprendre totes les tècniques, l'ha convertit en la primera visita obligada de tot curset d'escalada.

Ens ha estat impossible d'esbrinar quins foren els primers excursionistes que petjaren els seus cims, darrerament (Cordada n.º 133) D. M. Aloy ens diu que en un curset del Muntanyenc cap als anys vint, s'hi donaren unes lliçons d'escalada al Sot del Bac.

De fet, aquesta vall, no va començar a rebre la visita massiva dels excursionistes fin als anys 40, ha partir d'aleshores el Sot del Bac el veiem periòdicament escrit en gairebé tots els butlletins i circulars.

Per acabar aquesta petita introducció, publiquem unes quantes dades extretes del II volum de l'Enciclopedia de l'Excursionisme:

—A l'any 1940 el Muntanyenc Barcelonès creà el G. A. M.; i acompanyada pels veterans del club, una nova generació acut a la vall de Joan (Garraf), Sot del Bac, etc.

—Els aspirants a membres actius del C. A. D. E. del Centre Excursionista de Catalunya, havien

de fer com a caps de corda, dues escalades al Sot del Bac, dues a Sant Llorenç i dues a Montserrat.

- L'any 1944 la Unió Excursionista de Catalunya, reprengué els exercicis d'escalada al Sot del Bac, que prosseguiren a Montserrat, etc.
- El Centre Excursionista de Terrassa organitzà a l'any 1945 un curs teòric-pràctic d'escalada, amb proves a St. Llorenç del Munt i Sot del Bac.
- L'any 1947 l'Agrupació Excursionista «Catalunya» crea la secció d'escalada i fa el primer curset a Sot del Bac...

I així fins els nostres dies, havent-se donat el cas, més d'un diumenge d'aplegar-se al Sot del Bac, els components dels cursets socials de dues o tres entitats, situació que s'ha resolt sempre, repartint-se amigablement les agulles o vies d'escalada.

Bibliografia: «Montaña», n.º 42, pàg. 51-56.

LES GERMANES

A l'esquerra del començament de la Vall es destaquen aquests dos monòlits anomenats Germana Gran i Germana Petita; soLEN éssER els primers que assoleix el grimparie novell quan arriba al Sot del Bac.

ASCENSIONS:

GERMANA PETITA:

Es pot aconseguir fàcilment pel darrera; però hom acostuma a escalar-lo pel costat que mira a la Germana Gran.

Anirem pujant tots els replans fins a arribar sota el bloc final.

Drets a l'últim replà, clavarem a l'esquerda, que hi ha a la base del darrer sostre, una escarpa horitzontal, la qual quedarà damunt el nostre cap.

Col·locat el mosquetó i passada la corda, el diedre presenta a la nostra dreta un graonet (invisible); hi posarem el peu i, mitjançant una contracció, ens anirem separant de la roca fins a superar totalment el bloc; cal procurar que el freqüència de la corda no ens entrebanqui, quan salvarem fàcilment els dos metres que ens separen del cim.

El «rappel» es pot fer pel vessant de la vall.

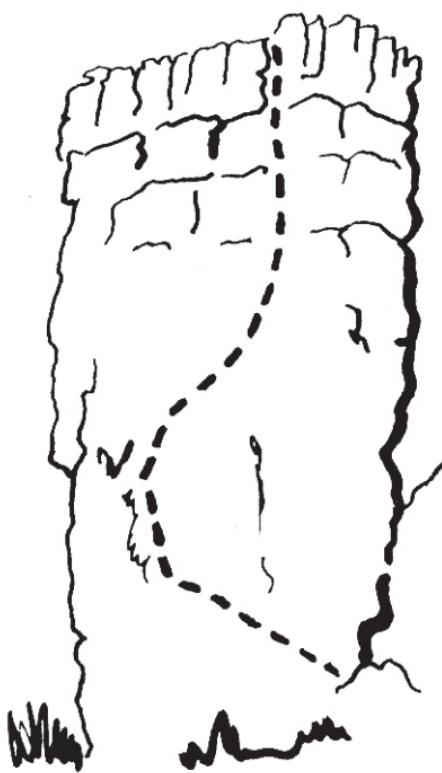

GERMANA GRAN:

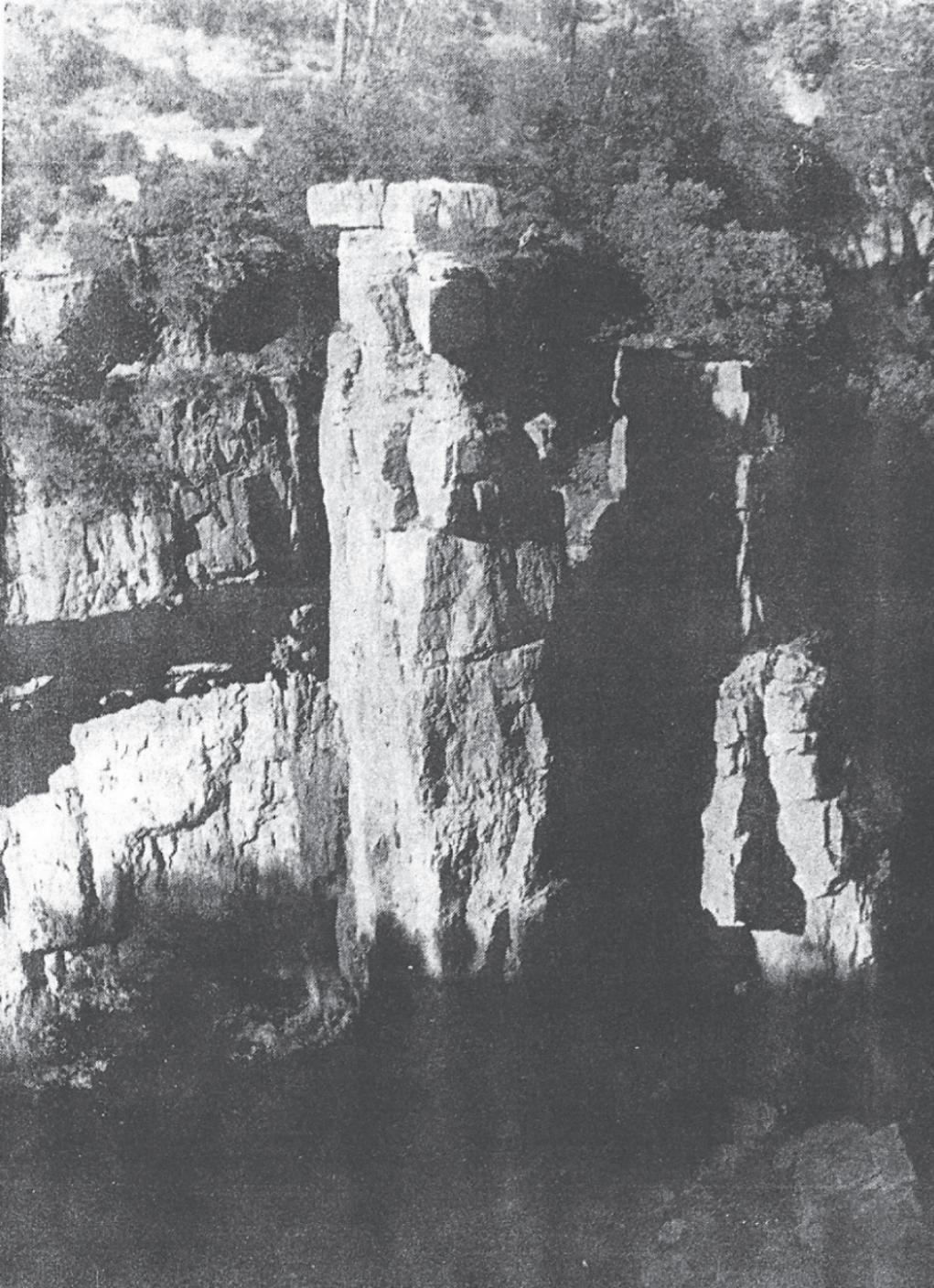
S'inicia l'ascensió ran del bloc de pedra situat a l'angle més proper al cingle, i per un relleix molt estret, flanquearem uns cinc metres en diagonal cap a l'esquerra; aquest relleix és tan estret, que ens obliga a fer un canvi de peus abans d'arribar a l'esquerda vertical, des d'on amb molt bones preses, ens situarem a una plataforma.

Comencem un altre flanqueig en diagonal, ara cap a la dreta, fins a trobar-nos sobre el lloc de sortida; així arribarem a una altra plataforma, per mitjà d'uns graons en la roca. Hi clavarem una escarpa horitzontal, que ens permetrà de superar per oposició la part de paret totalment vertical: és el pas més espectacular de la Germana Gran.

Drets sobre la darrera plataforma, arribem amb les mans al cim, el qual aconseguirèm amb una contracció i per mitjà de les preses magnífiques que hi trobarem.

L'AGULLA DEL SALT

Hi a dues vies clàssiques per aconseguir el cim d'aquesta agulla: per la base, o pel cingle amb un salt.

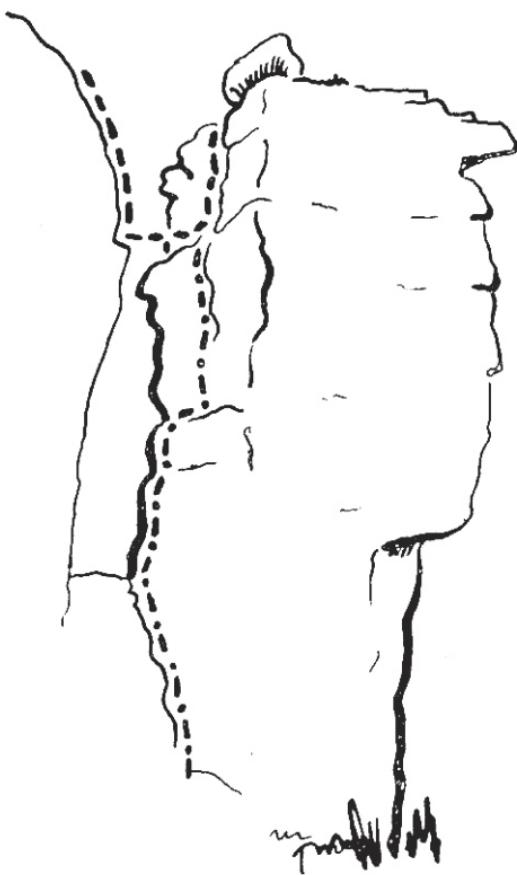
ASCENSIONS:

Explicarem primer la via que donà nom a l'agulla.

Baixarem el cingle, ben assegurats des de dalt amb la corda, fins on queda més proper a l'agulla. Al cingle hi ha un relleix, tan petit que només permet de possar-hi el peu esquerre; aleshores per part dels que asseguren, cal donar una mica de marge a la corda; això ens permetrà de saltar a un replà d'uns trenta-cinc centímetres d'amplada. Situats ja a la paret de l'agulla, assolirem el cim sense cap dificultat.

L'altre via d'ascensió comença al collet que hi ha entre l'agulla i el cingle. Guayarem alçada fins a trobar uns sis metres de paret llisa, la qual és partida de dalt a baix per una esquerda, tan estreta, que no ens permet altre procediment que el de la doble corda. Un cop superat aquest tram, ens trobem ja dalt el replà on s'uneixen totes dues vies.

El «rappel» es fa amb una doblada de corda pel vessant del collet.

EL TAP DE XAMPANY

Aquesta agulla, com el seu nom indica, té la faiçó d'un tap de xampany vista des del fons de la vall. El pas del bloc cimal que la caracteritza, és força espectacular, tant en l'ascensió com en el «rappel».

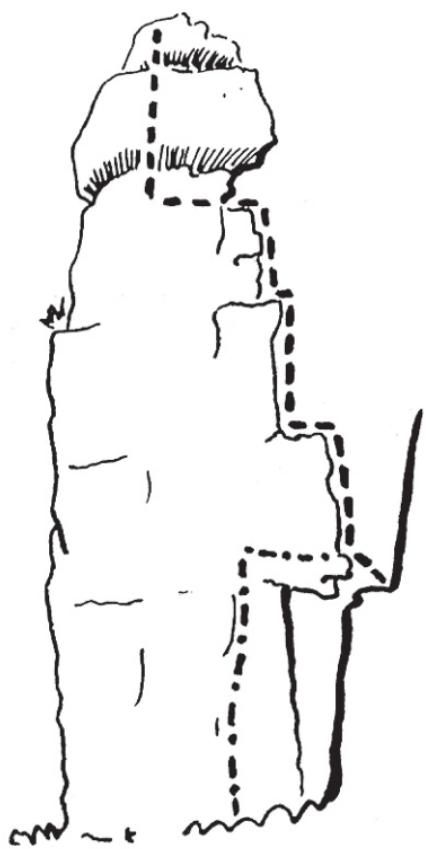
ASCENSIÓ:

Bo i aprofitant un replanet del cingle, passarem al Tap de Xampany, tot situant-nos a la part baixa d'un diedre d'uns dos metres d'aresta fina. Un cop vençut, ens trobem en una plataforma petita, d'on cal superar un altre diedre més fi que l'anterior i amb més poques preses. Hi ha qui creu convenient (i nosaltres ho recomanem), de clavar un pitó, encara que el freqüència de la corda dificulti després un bon xic l'ascensió. Passat el segon diedre ens trobem amb un tercer graó de roca descomposta, la qual pujarem fàcilment per situar-nos sota el bloc final, on, per una cornisa, anirem cap a l'esquerra fins a trobar una esquerda que arriba al cim. Podem assegurar-nos per mitjà d'una escarpa clavada en el lloc més convenient de la cornisa.

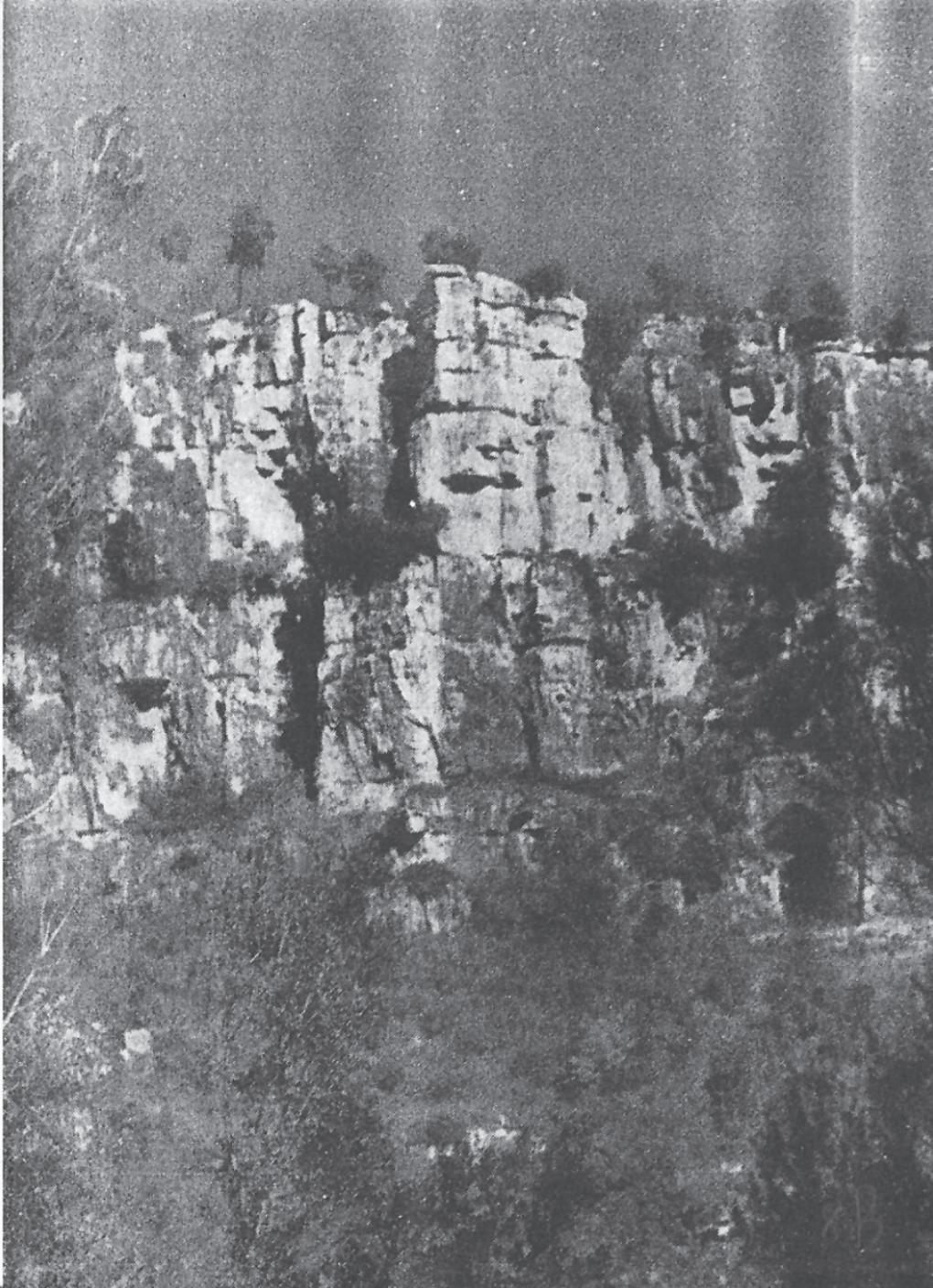
L'spectacular superació de l'últim tram, s'aconsegueix per mitjà de moltes i bones preses per a les mans.

El descens és fa amb una sola doblada de corda.

Hi ha qui prefereix de fer l'ascensió des de la base de l'agulla. Aleshores cal ascendir per una xemeneia, pujar-hi uns quatre metres per oposició «bavaresa» i flankejar fins a trobar el lloc de sortida de l'ascensió normal.

LA ROCA PLANA

La Roca Plana, situada gairebé a l'esquerra de la sortida de la Vall, només queda separada del cingle per una esquerda, tan estreta, que permet d'assolir el cim des de l'espadat amb molta senzillesa.

Tot i no ésser una agulla clàssica, la Roca Plana és l'únic lloc del Sot del Bac, on hom pot efectuar tota mena de tècniques d'escalada acrobàtica.

ASCENSIONS:

Primera: Per la xemeneia, amb un «ramonage» que finalitza en una plataforma a mitja paret.

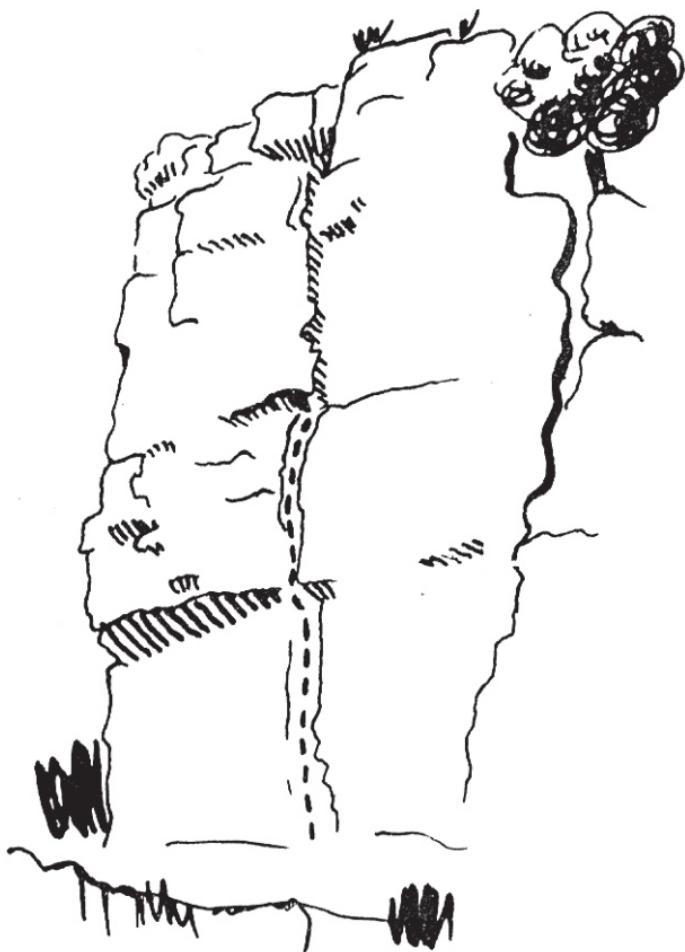
Segona: Amb la doble corda, per la roca lleugerament extraplomada, situada a l'esquerra de la xemeneia, les esquerdes de la qual, permeten molt bé de clavar-hi ferros, i d'anar guanyant alçada per aquest procediment.

Als set metres d'iniciada la doble corda, hauríem de superar un sostre, i aleshores ens desviarem lleugerament cap a la dreta, envers la plataforma esmentada.

Abans d'arribar al cim, la roca permet el lluïment del grimpaire en tota mena de tècniques i d'estils.

Si no volguéssim fer el «rappel», podem abandonar la Roca Plana bo i aprofitant l'arbre que hi ha en el cingle.

A la dreta de la xemeneia hi ha una paret, molt avinent per a practicar-hi tota mena de pasos especials oposició bavaresa, Dulfer, doble corda, etc., etcètera.

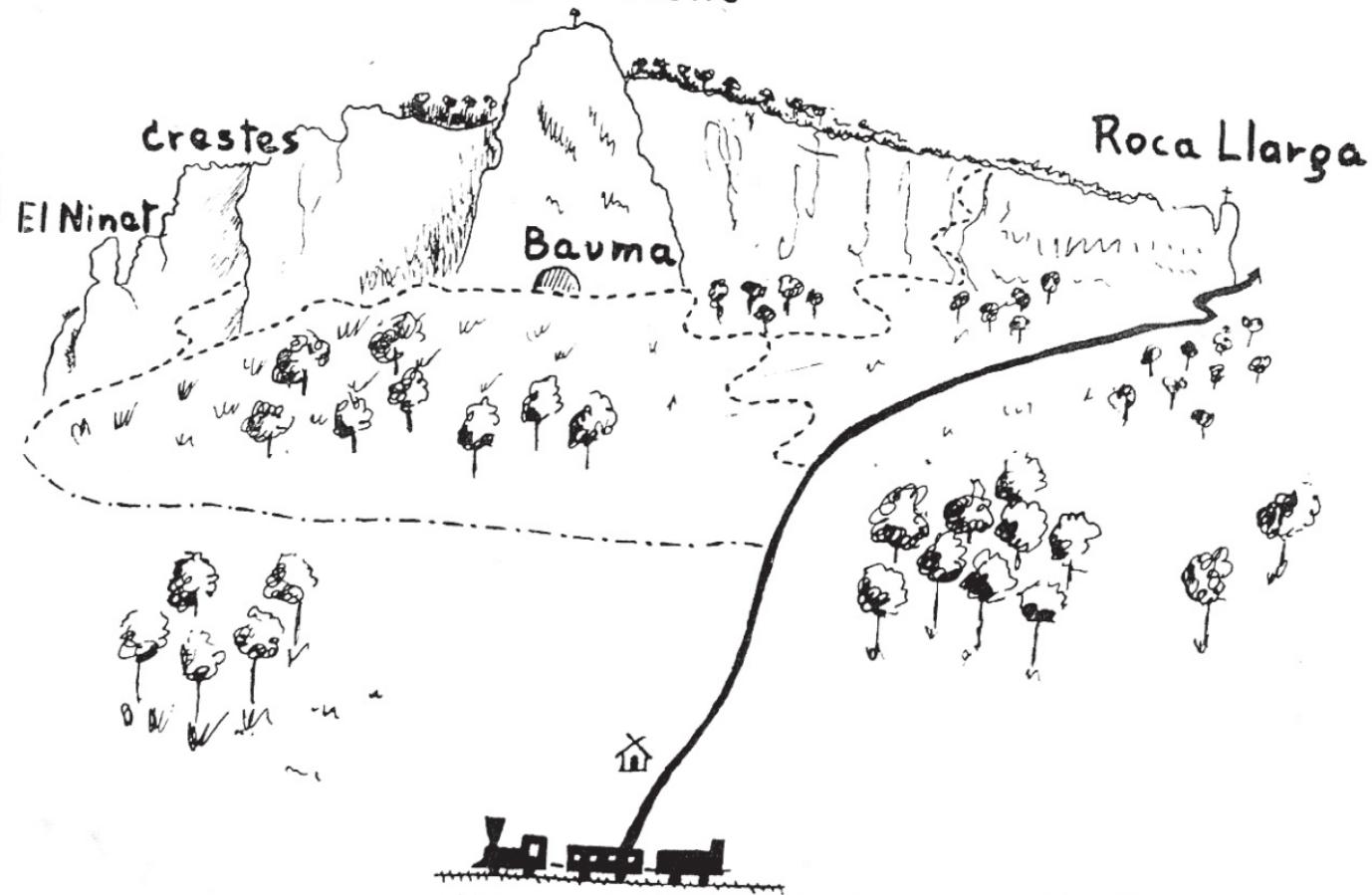

ELS MOLLONS

Amb la col·laboració de Félix Rodríguez de la Delegació d'Igualada

Primer Molló

Massís situat davant del castell de Claramunt, a l'altre vessant de l'Anoia. Les parets dels Mollons són de roca calcàrica, i permeten als excursionistes —principalment als d'Igualada— uns bons entrenaments en la tècnica de l'escalada.

Les vies no són tan netes de roca descomposta com les del Sot del Bac, car no fa pas gaire temps que s'utilitzen; nosaltres ens permetrem d'aconseillar als grimpaires novells que visitin aquest massís, gairebé verge, on trobaran moltes de les dificultats que hauran de superar en fer una via nova, con són les roques esmicolades, restes d'herbei, etcètera.

El primer que va grimpar pels Mollons, sembla que fou N'Ignasi Capeta, del C. E. Icària, cap a l'any 1945. Va morir en accident de muntanya al Pirineu, —al trencar-se-li la corda— l'estiu de 1956.

Actualment, aquest massís serveix per fer-hi les pràctiques d'escalada en els Curssets Socials de la U. E. C., i d'altres entitats de Catalunya.

Les vies que ressenyarem tot seguit així com els gravats, han estat trets de notes i croquis facilitats per Félix Rodríguez, soci de la U. E. C. d'Igualada —S. A. M. E.— li donem les gràcies per la seva col·laboració desinteressada.

El camí ha estat marcat a partir de l'estació de la Pobla de Claramunt del Ferrocarrils Catalans per la Secció Excursionista del Club Natació d'Igualada; i la U. E. C. Igualada ha collocat al començament de totes les vies d'escalada unes plaques de zinc amb el nom de la via, els graus de dificultat i data de la primera escalada. La majoria de les quals han

estat arrencades o malmeses per les eines dels escaladors incontrolats, que, afortunadament per l'excursionisme del nostre país, no formen part de cap grup d'escalada de les nostres entitats dedicades als esports de muntanya.

PRIMER MOLLÓ O MOLLÓ GROS

VIA: APIA

Situació: A la paret de migjorn del primer Molló, a la meitat de la qual hi ha una plataforma molt ampla.

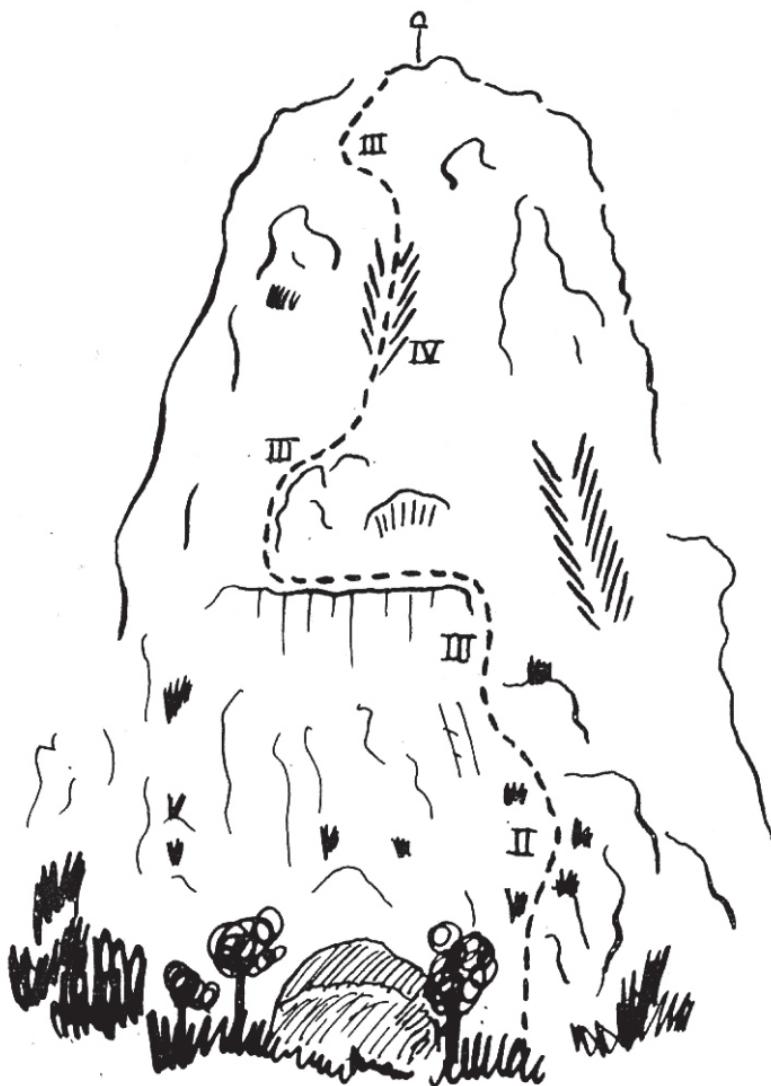
ASCENSIÓ:

Comencem l'escalada per la dreta de la paret, i a l'esquerra del diedre que porta al començament de la via: Paret Negra. En principi, ascendim per bones preses i arbustos; un cop enlairats, ens desviem cap a l'esquerra per aconseguir la plataforma (III.º —1.ª reunió— al cap d'uns 30 metres).

S'inicia el segon tram a l'extrem esquerre de la plataforma; superem fàcilment uns quants metres i ens desviem cap a la dreta; es pasa per una savina abans de pujar per un diedre vertical (III.º) un cop superat, i a la sortida, arribarem a un tram dificultós (IV.º) hom efectua la 2.ª reunió en un replà.

D'aci continuem pujant per una xemeneia i, després, per preses fàcils amb rocs mig descompostos, fins el replà, on pràcticament fineix la via (uns quinze metres - III.º).

Horari: Dues hores i quart.

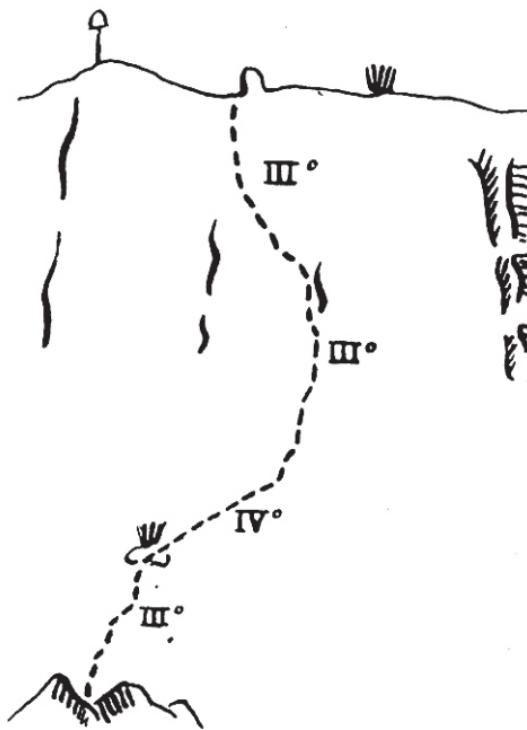

Molló Gros

VIA: PARET NEGRA

1.ª Ascensió: Per Molins i Ratera, 1953.

Situació: S'identifica pel color fosc de la paret del costat de llevant del Primer Molló.

ASCENSIO:

S'inicia l'escalada a l'esquerra de la base de la paret i per sobre d'una roca solta, superem uns deu metres mitjançant molt bones preses fins a

trobar una savina (baga), d'ací efectuem una travesia horitzontal —IV.º— que constitueix el pas característic de la via, a la meitat del qual trobarem clavat un pitó vell, sortim d'aquest pas i per bones preses assolirem el cim després d'haver traçat una diagonal cap a la dreta —III.º

Horari: Una hora.

Material: Dos ferros, una baga i una corda de 40 metres.

TERCER MOLLÓ o de la Mare de Déu

1.ª Ascensió: Per Joan Vives i Rafael Vilarrubias, 1962.

VIA: Diedre i crestes.

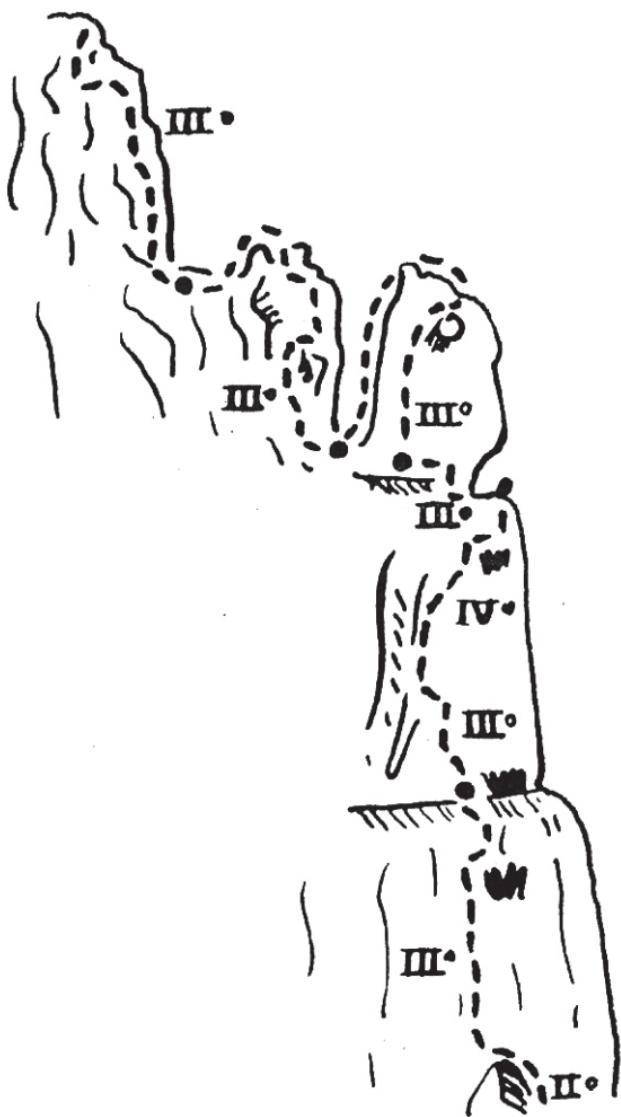
Situació: Aquesta via comença a la base de la paret i fineix prop del bosc tocant gairebé a la capelleta de la Verge; fins al Ninet l'anomenen Diedre i d'ací en amunt Crestes.

ASCENSIÓ:

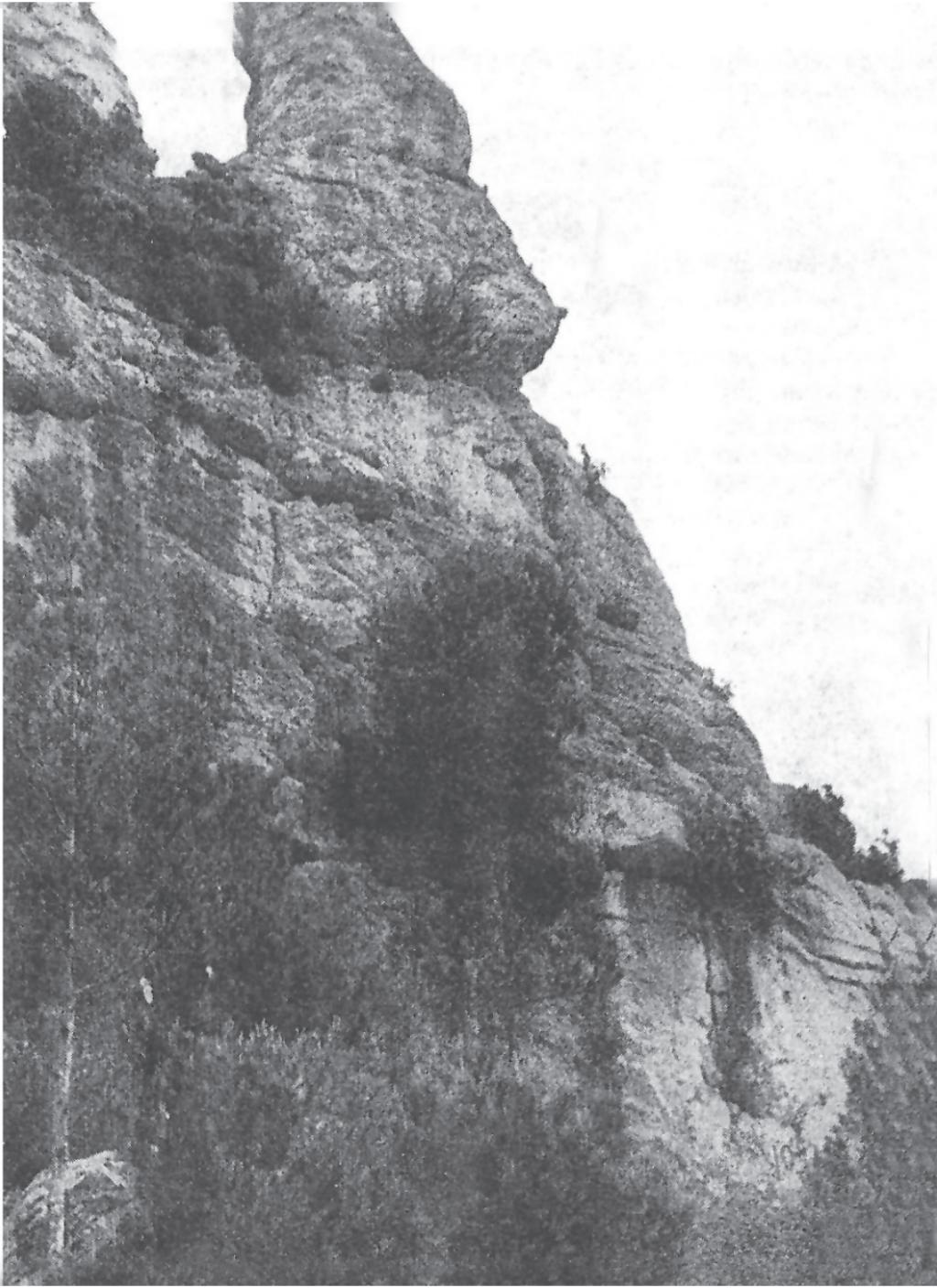
S'inicia l'escalada per un tros de paret aclivellada dita «Paret de la Cotilla», amb bones preses durant uns quinze metres —III.º S.— fins aconseguir una plataforma (1.ª reunió) continuem per l'ample diedre decantant-nos lleugerament cap a la dreta, pasos de IV.º en la part alta, fins a situar-nos al coll del Ninet, i a llevant del mateix (2.ª reunió), mitjançant dos claus). El tercer llarg de corda és per situar-se a la part superior del coll, el qual aconseguirem partint d'un clot a l'est del Ninet i per una travessia horitzontal pel costat de mitjorn de l'agulla. Ací comença la via de crestes d'uns quaranta metres de longitud i de fàcil grimada que flankejant uns arbustos ens portarà al cim, III.º

Horari: Dues hores.

Material: Cinc ferros i dues cordes de 40 metres.

EL NINET

VIA: Cisco.

1.ª Ascensió: Francesc Aguilera, 1960.

Situació: El Ninet és un monòlit petit, fàcilment identifiable en la cresta del Tercer Molló.

ASCENSIÓ:

S'escala pel costat S.O., començant des del collet.

Guanyarem l'extraplom de la paret mitjançant un pas d'espatlles que ens permetrà de clavar una escarpa en la fissura que tenim enfront. Remuntarem uns metres més per mitjà d'una baga colocada en una savina, finides ja les dificultats, només ens manquen per assolir el cim uns quants metres de fàcil grimpada.

Horari: Dos quarts d'hora.

Material: Dos ferros, baga i corda.

ROCA LLARGA

VIA: Normal.

1.ª Ascensió: Ignaci Capeta, 1945.

Situació: La Roca Llarga, anomenada usualment el «Monòlit», és a l'extrem de llevant dels Mollons; la via normal comença al collet superior, i s'acomsegueix el cim per un penjat extraplom al costat sud-est.

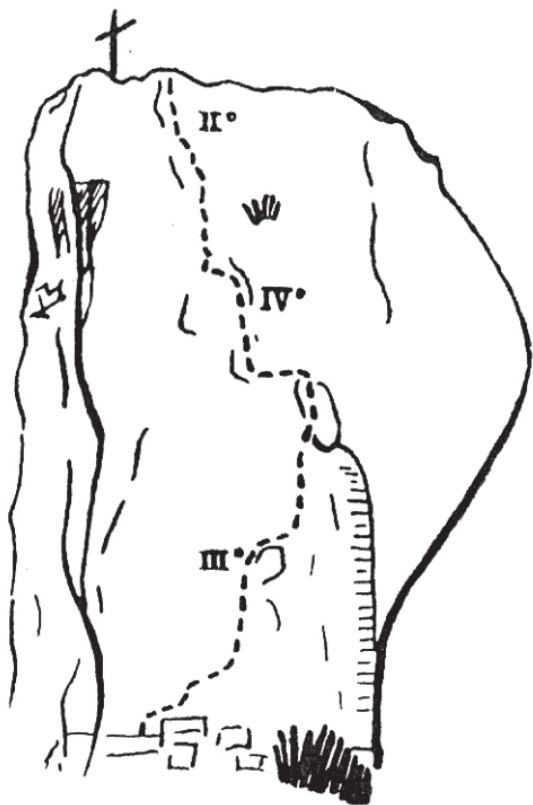
ASCENSIÓ:

Hom emprèn la via a la part de migjorn del monòlit, al costat d'una sabina grossa, flanquejarem cap a la dreta, primer per uns graons, tot superant la roca en diagonal, fins a aconseguir el replà petit, anomenat «La Berruga» (10 metres —IV.º— un ferro).

Pugem verticalment per un pas extraplomat —el més difícil de la via— mitjançant un pitó clavat a una fissura que hi ha enfrente; quan haurem aconseguit la base d'una savina, ens hi agafarem, i amb molt bones preses arribarem al cim, (IV.º).

Horari: 20 minuts.

Material: Dos ferros, un estrep i una corda.

VIA: «SALVADOR MARCH»

Malgrat que ens havíem proposat de no comentar cap via d'escalada superior a IV.º, fem una excepció en memòria d'uns dels fundadors de la Delegació de la U. E. C. - Igualada, mort en accident de muntanya sota el Pedró dels Quatre Batlles, (Berguedà).

Salvador March (†) junt amb Salvador Carretero, va assolir per primera vegada el costat de llevant de la Roca Llarga per la via que ressenyem, una de les més completes dels Mollons.

ASCENSIÓ:

Comencem pel costat esquerre de la base. Per una xemeneia de forma cònica amb petits relleixos i passos extraplotmats, (A.2) els quals superem cap a la dreta.

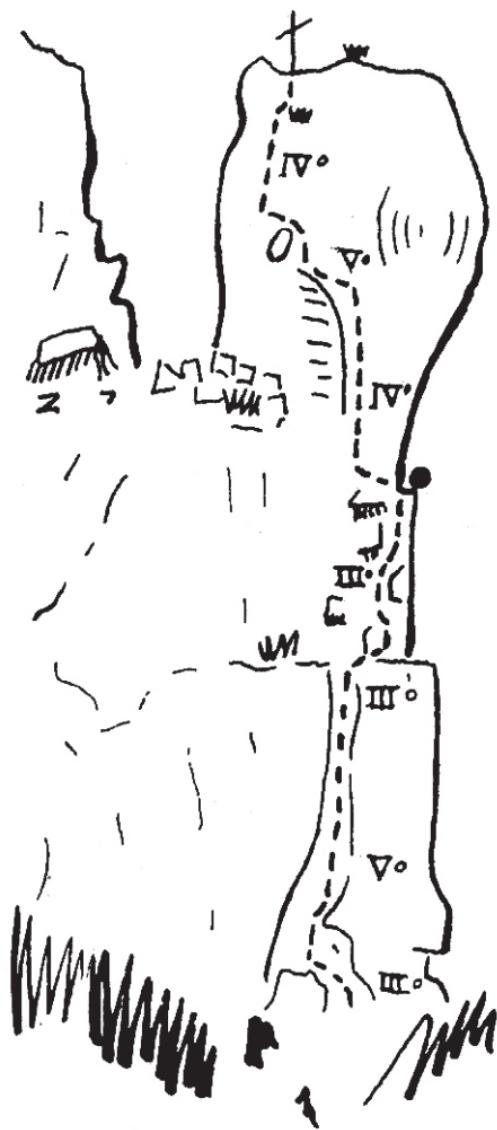
Després d'uns passos de V inf., aconseguim uns replans llargs i estrets, on fem la primera reunió.

A través de preses fàcils però molt descompostes, n'assolirem la part superior i últim replà, on efectuarem la segona reunió, (uns 10 mts. III.º).

Seguirem les preses descompostes, que ens situaran sota un «morro» el qual superarem per oposició (IV.º). Damunt el bloc trobarem clavades dues escarpes velles, ací comença un flanqueig aeri cap a l'esquerra (V.^o).

Acabat el flanqueig, uns 15 metres, clavem dos pitons en una fissura plana, i ens trobem situats a la plataforma de la «Berruga».

A partir d'aquí l'ascensió prosegueix per la via «Normal».

VOCABULARI

Canal	—Qualsevol cavitat que es forma entre dues vores. Castellà = Canal, estría.
Cingle	—Muntanya espadada, timba de roques. Castellà = Despeñadero.
Cornisa	—Cos motllurat que surt enfora i serveix de coronament. Cast. = Cornisa.
Diedre	—Angle format per dues superfícies. Castellà = Diedro.
Escarpat	—Aplicat als cims que no tenen pujada ni baixada practicables o en tenen de molt dificultoses. Cast. = Escarpado.
Espadat	—Aplicat al cim alt, dret i escarpat. Cast. = Abrupto.
Fesa	—Tall, escletxa, obertura llarga. Castellà = Hendidura.
Fissura	—Esquerda o clivella en una roca o massa mineral. Cast. = Fisura.
Relleix	—Replà al mig d'un cingle o mur. Castellà = Rellano.
Savina	—Arbust conifer que creix en forma de mates ajugudès. Cast. = Sabina.
Travessia	—Anar d'una part a l'altra. — Distància entre dos punts de mar o terra. — Travessada. Cast. = Travesía.
Cresta-Crestall	—Carena o llom de les muntanyes, generalment estret i difficultós. Cast. = Cresta.

INDEX

	Pàg.
El nostre propòsit	5
Sant Llorenç del Munt	7
El Cavall Bernat	11
La Cova del Drac	21
L'Esquirol	27
Les Castellasses	33
El Cavall Bernat de la vall	39
L'Agulla de les Fogaroses	50
El Gegant de les Fogaroses	52
El Sot del Bac	55
Les Germanes	61
L'Agulla del Salt	69
El Tap de Xampany	75
La Roca Plana	81
Els Mollons	87
Primer Molló	93
Primer Molló Via Apia	96
Primer Molló Via Pared Negra	98
Tercer Molló	101
El Ninet	107
La Roca Llarga	113
La Roca Llarga Via normal	116
La Roca Llarga Via Salvador March	118
Vocabulari	121

**COL·LECCIO ARXIU BIBLIOGRAFIC
EXCURSIONISTA DE LA U.E.C.**

- I. **Itineraris pel Berguedà, Ripollès i Garrotxa**, per J. R. i B. C.
- II. **Ermites del Vallès**, per J. Serra Rosselló.
- III. **Itineraris pel Vallès Occidental i Baix Llobregat**, per David M. Aloy i M. Mercé Leonart.
- IV. **Mossèn Jaume Oliveres (L'home preservat del llamp de l'Aneto)**, per Josep Iglésies.
- V. **Excursió a les Cartoixes de Catalunya**, per Bernat del Gaià.
- VI. **Itineraris a Castells i breus notícies històriques**, per Salvador Miralda.
- VII. **Mossèn Norbert Font i Sagué (Introductor de l'Espeleologia a Catalunya)**, per Josep Iglésies.
- VIII/IX. **Pics de més de 2.000 metres al Pirineu Català, sector Oriental**, per Josep Llaudó i Majoral.
- X. **Camping**, per Pau Codina.
- XI. **Els primers excursionistes**, per Josep Iglésies.
- XII. **Itineraris a Castells i breus notícies històriques, 2.ª i 3.ª serie**, per S. Miralda i A. Geronès.
- XIII. **Els 100 primers mapes del Principat de Catalunya**, per Mn. Ignasi M. Colomer.
- XIV. **El Camí Ral d'Aragó**, per Ramon Morales.
- XV. **Tres Escoles d'Escalada**, per Jaume Ramon i Morros.

